

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i företagsekonomi General Syllabus for PhD Studies in Business Administration

1. Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i företagsekonomi är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2007-05-31, senast reviderad 2022-12-07.

Den allmänna studieplanen gäller från och med 2022-12-07.

2. Ämnesbeskrivning

Ämnet företagsekonomi är inriktat mot att studera aspekter av företag och organisationer i en vid mening. Detta inbegriper studier i marknadsföring, organisation & ledarskap, externredovisning, ekonomistyrning, finansierings- och investeringsfrågor samt strategi och entreprenörskap.

3. Utbildningens mål

Utbildning på forskarnivå i företagsekonomi kan avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. Antagning till utbildning på forskarnivå ska i huvudsak ske till sådan utbildning som avslutas med doktorsexamen. Om särskilda skäl föreligger kan Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden besluta att antagning kan ske till del av utbildning på forskarnivå som avslutas med licentiatexamen omfattande minst 120 högskolepoäng. En doktorand i företagsekonomi kan avlägga licentiatexamen som en etapp i sin utbildning på forskarnivå. Licentiatetappen är inte obligatorisk för doktorsexamen.

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Områdesnämnden för humanvetenskap

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

4. Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att den sökande

1. har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som högskolan kan ha föreskrivit, och
2. bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen (7 kap. 35 § högskoleförordningen).

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som uppfyller minst ett av följande kriterier:

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå,
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

4.2 Särskild behörighet

För att uppfylla kravet på särskild behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå i företagsekonomi krävs att den sökande, med godkänt resultat, har genomgått kurser inom ämnet företagsekonomi, eller motsvarande, omfattande minst 90 högskolepoäng, inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Utlysning av lediga platser i utbildning på forskarnivå görs en gång per år, senast en månad innan sista ansökningsdatum. Sista ansökningsdatum är 1 februari. Utlysningen annonseras på Företagsekonomiska institutionens och Stockholms universitets hemsidor. Utöver dessa kan andra typer av annonsering förekomma. I samband med utlysningen publiceras detaljerade instruktioner om vilka handlingar de sökande ska bifoga ansökan på institutionens hemsida.

Antagningen bereds av en kommitté bestående av studierektorn för forskarutbildningen och kommittéledamöter som utses av Forskarutbildningsnämnden (FUN) vid Företagsekonomiska institutionen i anslutning till varje antagningstillfälle.

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i företagsekonomi fattas av institutionsstyrelsen vid Företagsekonomiska institutionen. Institutionsstyrelsen får till utbildning på forskarnivå endast anta sökande som anställs som doktorand. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än doktorandanställning fattas av Fakultetsnämnden. Särskilda regler gäller vid beslut om anställning av forskarstuderande med annan finansiering än doktorandanställning eller utbildningsbidrag (till exempel så kallade industridoktorander). Se gällande besluts- och delegationsordning vid Stockholms universitet.

En doktorand som tidigare varit antagen till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål, och efter avlagd licentiatexamen önskar fortsätta studierna till doktorsexamen i samma ämne, måste ansöka om att bli antagen vid ordinarie utlysningstillfälle. Antagning görs i förekommande fall enbart för studier under den tid som återstår fram till doktorsexamen.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven görs med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildning på forskarnivå och baseras på följande bedömningsgrunder:

- tidigare studieresultat, däribland självständighet i analys och upplägg i skriftliga arbeten
- problemformulering och stringens i tidigare arbeten och i forskningsplan
- tidigare visad förmåga att hålla givna tidsramar
- metodologisk och vetenskaplig mognad
- kommunikations- och samarbetsförmåga
- förtrogenhet med det forskningsområde avhandlingen avser
- färdigheter i engelska språket (skriftligt och muntligt)

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Forskarutbildningen i företagsekonomi omfattar 240 högskolepoäng eller fyra års heltidsstudier för doktorsexamen. Den består av en kursdel (90 högskolepoäng) och en avhandlingsdel (150 högskolepoäng) som försvaras vid en offentlig disputation. Dessa två delar kan pågå parallellt, men normalt ligger tyngdpunkten på kursdelen under första hälften av studietiden.

I undantagsfall finns även möjlighet att avlägga licentiatexamen efter totalt 120 högskolepoäng varav en kursdel om 45 högskolepoäng.

Utbildningen planläggs så att studierna kräver fyra läsår för doktorander som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Därvid förutsätts att doktoranden ägnar sig helt åt studierna och utnyttjar undervisning och handledning effektivt. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid, d.v.s. åtta år.

Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i företagsekonomi ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av cotutelle, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnaderna i utbildningen som dokumenteras i den individuella studieplanen.

Utbildningstiden får förlängas endast om det finns särskilda skäl för det, såsom ledighet på grund av sjukdom, för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

6.1 Individuell studieplan

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan i samband med antagningen. Studieplanen fastställs efter samråd med doktoranden och dennes handledare och ska lämnas in till koordinatören för forskarutbildningen inom en månad efter antagning.

Den individuella studieplanen kan ses som ett kontrakt mellan doktoranden och institutionen om vad som ska utföras och när det ska göras inom ramen för anställningen. I samband med antagningen ska finansieringen vara ordnad för hela studietiden (motsvarande fyra års heltidsstudier). Finansieringen dokumenteras i en finansieringsplan som godkänns av institutionsstyrelsen tillsammans med sökande och handledare.

Uppföljning

Studieplanen ska följas upp och dokumenteras minst en gång per år genom att använda mall för uppföljningen som finns att ladda ner på institutionens hemsida. Uppföljningen sker på ett sådant sätt att det tydligt framgår hur utbildningen framskrider. Doktorand, handledare och prefekt ska skriftligen intyga att de tagit del av studieplanen och eventuella ändringar som görs i den. Uppföljningsrapporten ska lämnas till koordinatören för forskarutbildningen senast 15 september.

Uppföljningsrapporten ska ses som ett verktyg för att följa upp studieplanen och kan ligga till grund för beslut om, till vilken omfattning och på vilket sätt, doktoranden får fortsätta ta del av institutionens resurser.

Revidering av studieplan

Vid extraordinära fall kan det finnas anledning att göra om studieplanen (t.ex. vid byte av ämne, byte av handledare, föräldraledighet, längre tids frånvaro, etc.). Då en ny studieplan upprättas är det den som ska ligga till grund för uppföljningen.

6.2Handledning och andra resurser

Varje doktorand ska ha minst två handledare, varav en utses till huvudhandledare. I löpande samråd ska handledarna bistå doktoranden med råd och anvisningar vad gäller studiernas planering under utbildningstiden samt tillsammans med doktoranden tillse att studierna fortlöper enligt den individuella studieplanen. Handledarna ska vid

utgången av varje termin bedöma om den forskarstuderande följer studieplanen. Eventuella avvikelser ska diskuteras mellan handledare och forskarstuderande, varvid den forskarstuderande ska erinras om att väsentlig avvikelse från studieplanen kan medföra indragning av rätt till tillgång till universitetets resurser.

Doktoranden har rätt till handledning enligt vad som finns fastställt i den individuella studieplanen. En doktorand som begär det ska få byta handledare. Doktoranden ska i så fall vända sig till studierektorn för forskarutbildningen.

Forskarstuderande har rätt att behålla studiefinansiering, handledning och andra resurser om hon/han följer sin individuella studieplan och har en aktivitetsgrad på minst 50 procent. Vad gäller riktlinjer för indragning av resurser hänvisas till gällande regelverk vid Stockholms universitet.

Forskarstuderande bereds möjlighet till kontinuerlig studie- och yrkesvägledning genom handledare, studierektor för utbildning på forskarnivå och institutionsledning.

6.3 Kurser och examination

Utbildning på forskarnivå i företagsekonomi består för en doktorsexamen av en kursdel omfattande 90 högskolepoäng, vilka fördelas så att minst 45 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser i företagsekonomisk och samhällsvetenskaplig teoribildning och metod, och högst 45 högskolepoäng utgörs av valfria kurser.

Utbildning på forskarnivå i företagsekonomi med licentiatexamen som etapp-/slutmål består av en kursdel omfattande 45 högskolepoäng, vilka fördelas så att minst 20 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser och högst 25 högskolepoäng utgörs av valfria kurser. Det primära syftet med kurserna är att hjälpa den forskarstuderande utveckla de teoretiska och metodologiska kunskaper och färdigheter som behövs för att färdigställa en doktorsavhandling:

- Metodkurser ska öka den studerandes förmåga att genomföra empiriska undersökningar samt evaluera de antaganden som ligger till grund för egen och andras forskning.
- Ämneskurser ska öka den studerandes kunskaper inom avhandlingens ämnesområde.
- Valfria kurser kan läsas inom ämnen som ligger utanför den studerandes avhandlingsämne. Valfria kurser bestäms i samråd mellan den studerande och handledare. Externa kurser som ges av andra institutioner eller universitet kan tillgodoräknas i utbildningen.

Kurser inom ramen för utbildningen på forskarnivå betygsätts med godkänd eller underkänd efter genomgången kunskapsprov.

Obligatoriska kurser 45 högskolepoäng

Den forskarstuderande ska genomföra följande obligatoriska kurser:

- Introduktion till forskningsprocessen, 7,5 högskolepoäng
- Problemformulering, 7,5 högskolepoäng
- Kvalitativ metod, 7,5 högskolepoäng
- Kvantitativ metod, 7,5 högskolepoäng
- Avancerad teori inom avhandlingens delämne 7,5 högskolepoäng
- Vetenskapsteori 7,5 högskolepoäng

Grundregeln är att dessa kurser ska genomgåas vid Företagsekonomiska institutionen vid Stockholms universitet. Om kursen inte ges av Företagsekonomiska institutionen förväntas doktoranden i samråd med handledare genomföra motsvarande kurser vid andra lärosäten.

Forskarstuderande som deltar i forskarskolor och andra samarbetsprogram kan följa utbildningsgången inom dessa, om de har ett motsvarande innehåll.

Valfria kurser 45 högskolepoäng

Inom ramen för dessa högskolepoäng kan den forskarstuderande genomföra:

- Valfria kurser på forskarutbildningsnivå som ges på institutionen, på andra institutioner inom Stockholms universitet, eller vid andra lärosäten. Inom ramen för dessa kurser kan ingå högskolepedagogiska kurser om max 15 högskolepoäng som ges av Stockholms universitet eller motsvarande kurser som ges vid andra lärosäten i Sverige. Dessutom kan kurs i akademisk engelska om max 7,5 högskolepoäng ingå liksom aktivt deltagande i institutionens gemensamma forskningsseminarier, motsvarande max 15 högskolepoäng.
- Individuella kurser för sin handledare till en omfattning om max 15 högskolepoäng. Lärandemålen och litteraturlistan för dessa kurser ska alltid granskas och godkännas av studierektor för utbildning på forskarnivå. Om det handlar om den forskarstuderande som studierektor är huvudhandledare för ska motsvarande granskning göras av en av professorerna vid institutionen.

De valfria kurserna väljs i samråd med handledare

Tillgodoräknanden

Relevanta kurser om högst 30 högskolepoäng på avancerad nivå kan tillgodoräknas

inom forskarutbildningen (gäller ej masteruppsats eller kurser på grundläggande nivå som tillgodoräknats inom masterutbildningen). Observera att behörighetsgivande kurs inte kan tillgodoräknas i examen. Tillgodoräknandet beslutas av studierektor för utbildning på forskarnivå på förslag av handledaren. Tillgodoräknandet och dess omfattning bör bestämmas så tidigt som möjligt, dock ej senare än tre terminer efter att den forskarstuderande antagits till forskarutbildningen. De kurser som doktoranden önskar tillgodoräkna sig dokumenteras i den individuella studieplanen och avräknas från forskarutbildningen. Om en forskarstuderande tillgodoräknar sig 30 högskolepoäng från masterutbildningen reduceras dennes studietid och finansiering med en termin. Om en forskarstuderande tillgodoräknar sig 7,5 högskolepoäng från masterutbildningen reduceras dennes studietid och finansiering med en månad.

Övriga obligatoriska moment

Avhandlingsmanuskripten ska läggas fram vid forskningsseminarierna ”thesis proposal”, halvtids- och slutseminarium, och genomgå extern granskning genom institutionens försorg. Detta gäller, i tillämpliga delar, även licentiatuppsatser.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

Det centrala i utbildningen är författandet av en vetenskaplig avhandling där doktoranden ska föra kunskapen inom forskningsområdet framåt. Avhandlingen ska baseras på ett självständigt vetenskapligt arbete inom det företagsekonomiska området. Vid godkänd doktorsavhandling berättigar hela utbildningen till titeln ekonomie doktor (ek dr) eller filosofie doktor (fil dr).

Det finns i princip två sätt att skriva en doktorsavhandling på och det är att skriva en monografi eller att skriva en sammanläggningsavhandling. Avhandlingen kan skrivas på antingen svenska eller engelska. Krav på kvalitet och omfattning av forskningsinsatsen skiljer sig inte mellan de två formerna. Avhandlingen ska motsvara 150 högskolepoäng i utbildningen på forskarnivå.

En monografi skrivs enskilt och kännetecknas av att texten är författad som en enhet där det finns en början och ett slut vilket skiljer sig mot en sammanläggningsavhandling.

En sammanläggningsavhandling består av ett antal vetenskapliga artiklar samt en inledande översiktlig beskrivning (”kappa”). Kappan kan också innehålla en förstärkning av t.ex. metodval eller val av teoretisk referensram eftersom artikelformatet ofta inte tillåter diskussioner av detta slag. En sammanläggningsavhandling innehåller, som tumregel, tre artiklar varav minst en är skriven ensamförfattad av doktoranden. Artiklarna behöver inte vara publicerade, men

bör vara publicerbara i av institutionen vedertagna vetenskapliga tidskrifter eller böcker.

Till varje avhandling ska fogas en kortfattad sammanfattning. Skrivs avhandlingen på svenska ska den ha sammanfattning på engelska. Skrivs den på engelska ska den ha sammanfattning på svenska.

Disputation

Doktorsavhandlingen ska försvaras muntligt vid en offentlig disputation i universitetets regi. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen ska hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den. Opponent och betygsnämnd utses av fakultetsnämnden på förslag av närmast berörd professor i samråd med prefekt. Opponenten bör ha docentkompetens. Om särskilda skäl föreligger, kan dock person utan docentkompetens utses. Opponenten ska stå obunden gentemot doktoranden och avhandlingen.

Bestämmelser angående betygsnämnd med mera finns i riktlinjer utfärdade av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet.

Alla kurspoäng ska vara avklarade innan disputation äger rum.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

Licentiatuppsatsen, som ska motsvara ungefär halva doktorsavhandlingsarbetet, kan som tumregel utgöras av två vetenskapliga artiklar med en integrerande sammanfattning alternativt av en monografi.

Licentiatuppsatsen ska försvaras muntligt vid ett i god tid utlyst offentligt seminarium i universitetets regi. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen ska hänsyn tas till innehållet i uppsatsen och till försvaret av den.

Bestämmelser angående betygsnämnd med mera finns i riktlinjer utfärdade av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet.

Alla kurspoäng ska vara avklarade innan disputation äger rum.

7. Övergångsregler

Doktorander som har antagits innan den allmänna studieplanen börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Begäran ska ställas till FUN. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.

8. Övrigt

För ytterligare information och bestämmelser om utbildning på forskarnivå hänvisas till gällande lagstiftning, riktlinjer vid Stockholms universitet och vid Samhällsvetenskapliga fakulteten samt lokala tillämpningsföreskrifter vid Företagsekonomiska institutionen.